

JAARPLAN 2024

INHOUD

Over het Routebureau Utrecht	5
Kennis en inzicht	6
Routenetwerken per gemeente	7
Monitoring	8
Kerntaak 1: Routebeheer	10
Kerntaak 2: Informatie en communicatie	14
Kerntaak 3: Routeontwikkeling	16
Organisatie	18
Contouren meerjarenplan	20

COLOFON

Dit jaarplan 2024 is een uitgave van het Routebureau Utrecht, in samenwerking met gemeenten en de provincie Utrecht.

Auteur

Jeroen van Noort, Routebureau Utrecht

Fotografie

Manja Herrebrugh (outdoorbymanja.nl), Anne Hamers (annehamers.nl), Seijbel Photography (seijbel.com), Rick Huisinga (huisingafotografie.nl), Caspar Huurdeman (casparhuurdeman.nl), Marisa Elisa (marisaelisa.nl), Shutterstock, archieven marketingorganisaties.

Vormgeving

Buro 28, Leonie Nennie (buro28.nl)

Kerncijfers

De Afdeling Onderzoek, Monica Wagenaar (deafdelingonderzoek.nl)

**ROUTEUREAU
UTRECHT.**

Huis voor de Provincie

Archimedeslaan 6, 3584 BA Utrecht

Online

routebureau-utrecht.nl
routesinutrecht.nl

MEER WETEN?!

Meer weten over onze activiteiten?
Kijk op routebureau-utrecht.nl
of scan de QR-code

VOORWOORD

De landschappen en natuur- en recreatiegebieden in de provincie Utrecht zijn prachtig om op de fiets, te voet of varend te beleven. Met uitgebreide routenetwerken, mooie thema-routes en goede voorzieningen zijn er talloze mogelijkheden om buiten te recreëren.

Het Routebureau Utrecht is het centrale aanspreekpunt voor routegebonden recreatie in de provincie Utrecht. Naast het beheer van de bewegwijzerde routenetwerken, adviseren we bij recreatieve ontwikkeling en informeren we inwoners en bezoekers over de recreatieve routemogelijkheden. In dit jaarplan beschrijven we onze activiteiten in 2024 en de contouren voor de jaren daarna.

Komend jaar zijn de recreatieve routenetwerken volop in beweging. Zo wordt het nieuwe wandelroutenetwerk Utrecht-oost aangelegd en voeren we een verkenning uit voor de revisie van de bestaande wandelnetwerken in Utrecht-west. Bovendien wordt gestart met het volledig vervangen en optimaliseren van het fietsknooppuntensysteem en spelen we een rol bij de verbetering van de toeristische overstappunten (TOP).

Door de routeontwikkeling zal het aantal kilometer gemarkeerde routes komende jaren flink toenemen. Dit vraagt om nog strakkere regie op uniform routebeheer. Met een gedragen streefbeeld en afspraken over eenduidige bewegwijzering, gaan we verrommeling in het landschap tegen. Naast het jaarlijks inspecteren en onderhouden van de markeringen, is versterking van onze routedata essentieel. Actuele informatie over aspecten van zowel routes, als paden en voorzieningen draagt bij aan de efficiency van het beheer en biedt belangrijke input voor recreatieve ontwikkeling en beleid.

Fietsen, wandelen en varen zijn een belangrijk onderdeel van de vrijetijdsbesteding van onze inwoners en bezoekers. De recreatiebehoefte in de provincie Utrecht neemt steeds verder toe en de ruimte is beperkt. Met duidelijk en actuele informatie over routes en gerichte publiekscommunicatie kunnen we recreanten over de juiste paden leiden. Zo kunnen de recreatieve routenetwerken bijdragen aan sturing en duurzame spreiding.

Het Routebureau Utrecht werkt continu aan het optimaliseren van routes en routenetwerken. We kijken ernaar uit om ook in 2024 en de jaren daarna samen met de provincie, gemeenten en alle partners gezamenlijk routegebonden recreatie in de provincie Utrecht verder te versterken.

Team Routebureau Utrecht

OVER HET ROUTEBUREAU UTRECHT

Het Routebureau Utrecht is het centrale aanspreekpunt voor routegebonden recreatie in de provincie Utrecht.

We beheren en onderhouden de bewegwijzerde routenetwerken voor fietsen, wandelen en varen. We bewaken hierbij de kwaliteit, uniformiteit en toegankelijkheid van de routes. Daarnaast adviseren we bij recreatieve routeontwikkeling en informeren we inwoners en bezoekers over de recreatieve routes in de provincie Utrecht.

Het Routebureau Utrecht is verbinder tussen provincie, gemeenten, routeontwikkelaars, terreinbeheerders, landgoedeigenaren, marketingorganisaties en andere partijen die zich bezighouden met recreatieve routes.

Met een sterk aanbod van routes en recreatiemogelijkheden via de routenetwerken willen we inwoners en bezoekers op de fiets, al wandelend of varend laten genieten van onze provincie. Dit is positief voor de gezondheid, draagt bij aan recreatieve spreiding en is goed voor de bestedingen in de regio.

Onze missie

Het Routebureau Utrecht bevordert een uniform en kwalitatief aanbod van recreatieve routes en routenetwerken voor bewoners en bezoekers van de provincie Utrecht.

Onze kerntaken

ROUTEBEHEER

Het behoud en de bewaking van de uniformiteit en kwaliteit van routes en routenetwerken.

INFORMATIE EN COMMUNICATIE

Het informeren en communiceren over de recreatieve fiets-, wandel- en vaarmogelijkheden.

ROUTEONTWIKKELING

Het verbeteren en ontwikkelen van recreatieve routes en routenetwerken

Organisatie

Het Routebureau Utrecht is een samenwerking van alle gemeenten en de provincie Utrecht. Zij hebben hiervoor een convenant gesloten en zijn deelnemer en gezamenlijk 'eigenaar' van het Routebureau Utrecht. Operationeel is het Routebureau Utrecht ondergebracht bij de provincie Utrecht. Tweemaal per jaar komen alle portefeuillehouders recreatie bijeen onder voorzitterschap van de gedeputeerde. In dit bestuurlijk overleg worden de strategie en ontwikkelingen besproken en worden het jaarplan, begroting en beleidskaders vastgesteld. Daarnaast wordt periodiek een ambtelijk overleg en/of klankbordbijeenkomst georganiseerd. Voor de uitvoering treden de deelnemers op als opdrachtgevers; individueel of via een samenwerkingsverband.

● Provincie Utrecht

Zowel deelnemer als organisatorisch verantwoordelijk voor het Routebureau Utrecht en voorzitter bestuurlijke tafel.

● Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Opdrachtgever namens deelnemers Houten, IJsselstein, Lopik, Nieuwegein, Utrecht, Woerden, Stichtse Vecht (deels), De Bilt (deels), De Ronde Venen.

● Plassenschap Loosdrecht

Opdrachtgever namens deelnemer Stichtse Vecht (deels) en gemeente Wijdemeren (deels).

● Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug

Vanuit het 'pakket routes & paden' opdrachtgever namens deelnemers Amersfoort, Bunnik, Leusden, Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Wijk bij Duurstede, Woudenberg, Zeist, De Bilt (deels).

● Individuele deelnemers/opdrachtgevers

Baarn, Bunschoten, Eemnes, Montfoort, Oudewater, Soest, Vijfheerenlanden.

KENNIS & INZICHT

Het Routebureau Utrecht verzamelt en deelt kennis over routegebonden recreatie in de provincie Utrecht. Deze inzichten gebruiken we bij uitvoering van onze kerntaken en bij advisering van onze deelnemers en partners.

Met behulp van gerichte kennis kan het aanbod van routes en netwerken geoptimaliseerd om nog beter aan te sluiten bij de huidige en toekomstige recreatiebehoefte van inwoners en bezoekers. Hierbij kijken we naar het gebruik, de bekendheid, de effecten en de waardering van routes en routenetwerken, landelijke trends en gedrag aan de hand van leefstijlen. Naast het analyseren en delen van inzichten, participeren we ook in gerichte vrijtijdsonderzoeken in opdracht van o.a. gemeenten, provincies, landelijke organisaties voor fietsen, wandelen en varen of activiteiten vanuit de Landelijke Data Alliantie (LDA).

MEER WETEN?!

 routebureau-utrecht.nl/kennis

Bezoekersmanagement

Bewegwijzerde routenetwerken bieden sturing aan recreanten en dragen op die manier bij aan duurzame spreiding en balans in natuur- en recreatiegebieden en op recreatieve fiets- en wandelpaden, in vaarwegen en bij voorzieningen onderweg.

Met de toenemende recreatieve druk is strategisch bezoekersmanagement binnen de beperkte ruimte een veelbesproken thema en veelal noodzakelijk voor het behoud van de beleving en leefbaarheid van de bestemming. We volgen daarom ontwikkelingen op de voet en stemmen onze strategie af op het beleid van organisaties die zich ook met spreiding en druktemonitoring bezighouden, zoals o.a. het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC), bestemming marketingorganisaties (DMO), gemeenten, provincies, terreinbeherende organisaties en het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug.

MONITORING

Overzicht kilometers routes en routenetwerken per gemeente.

	Totaal routes	FIETSEN		WANDELEN			VAREN	SGL	LSD	NPUH
			LF-(icoon) routes	Wandelroutenetwerk	Wandelroutes Stichtse Lustwarande	LAW, Streekpad en Utrecht te Voet				
	km	km	km	km	km	km	km			
Amersfoort	94	54	12			28				•
Baarn	69	23	11			35				
Bunnik	148	35	13	71		30				•
Bunschoten	69	29	28			11				
De Bilt	223	66	25	75		57		•		•
De Ronde Venen	378	102	22	163		30	62	•		
Eemnes	55	26	19			10				
Houten	254	56	13	152		33		•		
IJsselstein	82	27		33		17	5	•		
Leusden	71	50			3	18				•
Lopik	151	55		83		14		•		
Montfoort	107	29		47		19	12			
Nieuwegein	154	42	15	62		30	5	•		
Oudewater	99	39		45		8	8			
Renswoude	36	20				16				•
Rhenen	103	51	16		35					•
Soest	76	49	8			18				
Stichtse Vecht	431	103	21	191		80	36	•	•	
Utrecht	415	109	40	177		71	18	•		
Utrechtse Heuvelrug	428	108	21	120	126	53				•
Veenendaal	19	16				3				•
Vijfheerenlanden	468	152	31	250		35				
Wijk bij Duurstede	191	44	12	109		27				•
Woerden	303	84	16	145		32	26	•		
Woudenberg	72	39			19	13				•
Zeist	110	50	7	22	20	11				•
Routenetwerken binnen provincie Utrecht	4604	1458	329	1744	202	699	173			

Routes in beheer buiten provincie Utrecht

Wijdmeren	39					39		•
Aansluitingen buiten provinciegrens	179	70	1	87		21		
Totaal in beheer	4822	1528	329	1831	202	699	233	

SGL: Recreatieschap Stichtse Groenlanden
LSD: Plassenschap Loosdrecht
NPUH: NP Utrechtse Heuvelrug (deelnemers pakket routes & paden)

MONITORING

Feiten en cijfers routegebonden recreatie in de provincie Utrecht.

Participatie

Deel van de inwoners (16+) van de provincie Utrecht dat een bepaalde activiteit onderneemt.

Fietsen

11,1 miljoen
Nederlanders 16+
(78%) fietsen
voor het plezier.

Wandelen

9,6 miljoen
Nederlanders 16+
(66%) maken een
wandeling (5-10 km).

Sloepvaren

1,2 miljoen
Nederlanders 18+
(8,6%) varen wel
eens met een sloep.

Activiteiten en bestedingen

Jaarlijkse gemiddelde bestedingen recreatief fietsen/wandelen in de provincie Utrecht (excl. vervoer en vakantiebestedingen).

Fietsen

Wandelen

In 2022 hebben Utrechters in totaal voor hun plezier
302 miljoen kilometer gewandeld en **247 miljoen**
kilometer gefietst.

Bron: Fietsplatform, provinciale rapportage Utrecht, 2022

Bron: Wandelnet, Nationale Wandelmonitor, 2022

Bron: NBTC/Waterrecreatie Nederland, Watersportonderzoek, 2021

Bron: CBS, Mobiliteit personen, 2023

Inwoners van de provincie Utrecht hebben een boven-gemiddelde participatie in fietsen, wandelen en varen.

Waardering

8,2

Recreatief fietsen
in Utrecht

ANWB/ Blauw, Recreatief
Fietsen in Utrecht, 2021

2 1 3

Top 3 verbeter-
punten:

- comfort/veiligheid
fietspaden
- drukte en
snelheidsver-
schillen
- rustplaatsen

★★★★☆

Kwaliteitsmonitor
Fietsregio's
(Landelijk Fietsplatform,
2022)

7,6

Waardering
fietsknooppunten-
netwerk

Bron: Kien, Onderzoek
Knooppuntenroutes,
2022

2

Hollands-Utrechts
Plassengebied/
Groene Hart 2^e
plaats in NL voor
sloepvaren (na
Friese Meren)

Bron: NBTC/ Waterrecre-
atie NL, Watersporton-
derzoek, 2021

7,8

Laatste
wandeltocht
Utrecht

(CVTO, 2018 –
Wandelnet)

Internationaal bezoek

Meerdaagse verblijf

Buitenlandse verblijfs gasten brengen **73.000** fietsvakanties* en **76.000**
wandelvakanties* in de provincie Utrecht door. De meeste bezoekers komen uit
Duitsland (Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen) en België (Vlaanderen).

Dagbezoek

Van de **6,9 miljoen** dagbezoeken aan de provincie Utrecht is bij
1,6 miljoen dagbezoeken de belangrijkste activiteit:

63%
fietsen

26%
wandelen in de
natuur

48%
stadwandeling

2%
watersport

Type fiets

Gebruikte fiets tijdens
recreatieve fietstochten in
Utrecht:

17%
stadsfiets

22%
toerfiets

37%
elektrische
fiets

* Vakanties waarbij fietsen/ wandelen de belangrijkste activiteit is.

Bron: NBTC, Onderzoek Inkomend Dagtoerisme (OID), Onderzoek Inkomend Toerisme (OIT), 2021/2022.

Bron: ANWB/ Blauw, Recreatief Fietsen in
Utrecht, 2021

Bekendheid

Bekendheid van de (knooppunt)routes en toeristische overstappunten onder de inwoners.

Inwoners van de provincie Utrecht zijn bovengemiddeld bekend met de knooppuntenroutes en routenetwerken.

Bron: NBTC-NIPO - CVTO 2018 Jaarmeting – Fietsplatform en Wandelnet

Gebruik hulpmiddelen door Nederlanders die doorgaans in Utrecht fietsen:

Knooppuntborden

61%

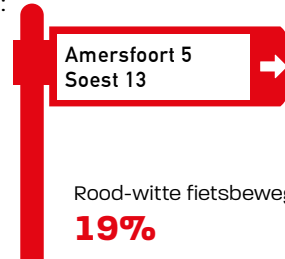
Overzichtsborde

35%

Apps op de mobiele telefoon

47%

Rood-witte fietsbewegwijzing

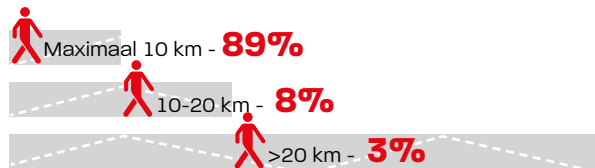
19%

Afstand

Wandelaars

De gemiddelde recreatieve wandeling in Utrecht is

7,2 km lang (landelijk 6,8 km)

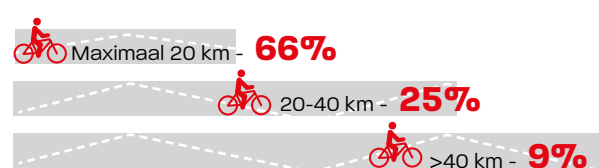
43% wandeltochten (NL) in het weekend

Bron: CVTO 2018 (algemeen en maatwerkuitdraai Fietsplatform/Wandelnet)

Fietzers

De gemiddelde recreatieve fietstocht in Utrecht is

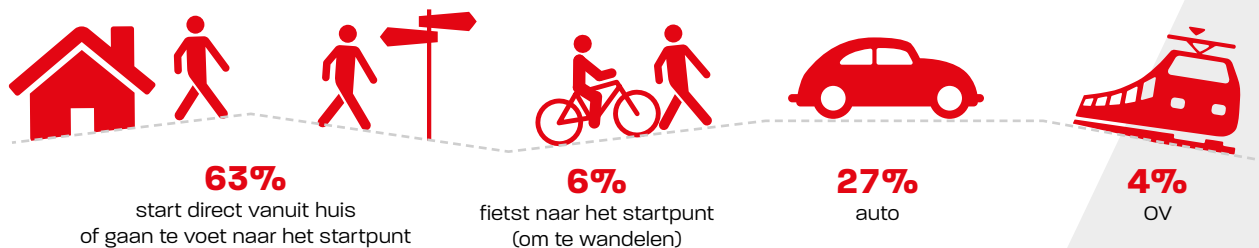
21,6 km lang (landelijk 22,3 km)

41% fietstochten (NL) in het weekend

Vervoermiddelen (NL)

Wandelaars

Fietzers

Bron: CVTO 2018

KERNTAAK 1: ROUTEBEHEER

Het Routebureau Utrecht zorgt voor het beheer, de bewaking van de uniforme kwaliteit en de coördinatie van het onderhoud van bewegwijzerde routenetwerken.

**Beheer
routedata**
en levering
GIS-data

**Inspectie en
onderhoud**
beweg-
wijzing en
informatie-
panelen

**Kwaliteits-
bewaking**
routes en
netwerken

**Beheer
meldpunt**
voor klachten,
knelpunten of
verbetering

**Onder-
steuning**
en advisering
deelnemers
en partners

AANTAL KM ROUTENETWERKEN IN BEHEER

FIETSEN

1528 km Fietsroutenetwerk

329 km LF-(icoon)routes
(binnen het netwerk)

WANDELEN

1831 km

Wandelroutenetwerk
Groene Hart/ Utrecht-midden/
Vijfheerenlanden/ Kromme Rijnstreek

699 km

LAW, Streekpaden en Utrecht te Voet

202 km

Wandelroutes Stichtse Lustwarande

Genoemde km zijn inclusief aansluitende tracés buiten provinciegrens. Nederland telt 34.100 km fietsknooppuntennetwerk en 43.000 km wandelroutenetwerken.

VAREN

233 km Sloepennetwerk

MEER WETEN?!

 routebureau-utrecht.nl/beheer

Digitaal routebeheer

Het Routebureau Utrecht is bronhouder van de digitale GIS-data van routes en route netwerken. Naast de basisdata van routelijnen en markeringen, verzamelen we informatie over toegankelijkheid (honden/ broedseizoenen), stremmingen/ obstakels, voorzieningen en de onderliggende paden. Deze data wordt centraal beheerd ten behoeve van efficiënt onderhoud, routeontwikkeling en levering van informatie aan derden zoals de landelijke routedatabank, ATLAS provincie Utrecht en de UBase (zie tevens informatievoorziening). Om actuele en kwalitatieve data te kunnen leveren, worden gedurende het jaar doorlopend GIS-revisies gedaan en worden GIS-systemen aan elkaar gekoppeld.

Activiteiten digitaal routebeheer 2024

Beheer data	Uitbreiding data	Levering data
Beheer GIS-data over routelijnen en bewegwijzering routenetwerken.	Verzamelen informatie over startpunten; toeristische overstappunten (TOP), parkeervoorzieningen, OV-locaties etc.	Kwaliteitscontrole en levering data aan landelijke routedatabank, routeplanners, cartografen, UBase en GIS-systemen provincie en gemeenten.
Beheer van actuele informatie over werkzaamheden, stremmingen en bijzonderheden (o.a. honden/ broedseizoenen) binnen de routenetwerken.	Verzamelen informatie over voorzieningen; objecten onderweg die van invloed zijn op het gebruik van de routes. Denk hierbij aan overstappen, hekken, bruggen, sluizen, veerdiensten etc.	Voeren uitleverbeleid aan derden, met open data als uitgangspunt.
	Verzamelen informatie over paden; type verharding en breedte, eigendom, algehele staat, afspraken onderhoud etc.	

Inspecties en onderhoud routenetwerken

Op basis van kwaliteitsrichtlijnen worden jaarlijks inspecties en het onderhoud uitgevoerd op de bewegwijzering en informatiepanelen. Alle bewegwijzering wordt elk voorjaar volledig gecontroleerd, gereinigd, vrijgemaakt van begroeiing en rechtgezet. Indien beschadigd, worden markeringen gerepareerd of vervangen.

In samenwerking met de provincie Utrecht zijn afgelopen jaar aanbestedingen gedaan voor meerjarig onderhoud van de routenetwerken voor fietsen en wandelen. Uitvoering van de inspecties en het onderhoud is hierbij gecombineerd met projecten van aanleg en revisie (zie hoofdstuk: Routeontwikkeling).

Activiteiten inspectie en onderhoud routenetwerken 2024

Inspectie en onderhoud van de routenetwerken voor fietsen, wandelen en varen.

Coördinatie van het onderhoud, gecombineerd met aanleg en revisie routenetwerken.

Opstellen van rapportages van inspecties en uitgevoerd onderhoud, inclusief jaarlijkse update km per gemeente.

Meldpunt

Recreanten kunnen via routesinutrecht.nl/melding, telefonisch of per e-mail meldingen over schade, knelpunten of suggesties voor verbetering aan ons doorgeven. We werken hierbij samen met het landelijk meldsysteem meldpuntroutes.nl. We brengen het online meldpunt extra onder de aandacht van gemeenten en partners, zodat ook zij inwoners en bezoekers meer gaan verwijzen naar het meldpunt.

Activiteiten meldpunt 2024

Stimuleren doorgeven schades en knelpunten via online meldsysteem en het meldpunt extra onder de aandacht brengen van gemeenten en partners.

Meldingen behandelen over schades, knelpunten of suggesties voor verbetering.

Samen met routebureaus en landelijke organisaties bijdragen aan doorontwikkeling landelijk meldsysteem.

Uniforme kwaliteit bewegwijzering routes

In een kwaliteitshandboek worden de richtlijnen van het uniforme routebeheer bepaald. Het beschrijft een gewenste staat van de bewegwijzering van routenetwerken en is daarmee vooral een technische leidraad voor onderhoud. De kwaliteitsrichtlijn wordt ook als basis gebruikt bij aanbestedingen en projecten zoals de revisie fietsknooppuntensysteem en de realisatie van nieuwe routenetwerken (zie hoofdstuk: Routeontwikkeling).

Streefbeeld bewegwijzering

Uitgangspunt voor de routenetwerken is uniformiteit in bewegwijzering. Dit is duidelijk en herkenbaar voor de recreant. Vanuit een streefbeeld werken we aan een kwaliteitsrichtlijn voor bewegwijzering van routenetwerken. Hierin wordt extra aandacht besteed aan integratie en/of sanering van bewegwijzerde routes. Dit gaat verrommeling van het landschap tegen, veroorzaakt door een overdaad aan verschillende markeringen (palen, borden, stickers, panelen) van verschillend formaat, stijl, kwaliteit en staat van onderhoud.

Activiteiten uniforme kwaliteit bewegwijzering 2024

Realiseren gedragen streefbeeld en richtlijn opzetten voor de bewegwijzering van (hybride) routenetwerken in de provincie Utrecht.

Mogelijkheden uitwerken voor sanering van individueel gemarkeerde routes en integratie in de uniforme routenetwerken en dit voorleggen aan desbetreffende organisaties.

Betrokkenheid bij aanscherping landelijke richtlijnen i.s.m. met andere routebureaus en landelijke fiets- en wandelorganisaties.

Kwaliteitsverbetering via het routefonds

Regelmatig is er vanuit de gemeenten behoefte aan relatief kleine verbeteringen aan de routenetwerken. Dit betreft toevoeging of verplaatsing van knooppunten, het toevoegen van extra bewegwijzering of het saneren van verouderde routes. Dit valt buiten de kerntaak van regulier onderhoud, maar dankzij het 'routefonds' kunnen kleine aanpassingen snel worden doorgevoerd zonder extra financiering. Deze succesvolle aanpak geven we in 2024 een vervolg. Naast het oplossen van knelpunten willen we samen met de gemeenten kritisch kijken naar verouderde markeringen. Ook voeren we in 2024 een pilot uit om incidenteel knelpunten m.b.t. paden of voorzieningen op te kunnen lossen.

Activiteiten kwaliteitsverbetering routefonds 2024

Voortzetten aanpak kwaliteitsverbetering via het routefonds. Specifieke knelpunten en kansen voor verbetering routenetwerken aanpakken. Waar mogelijk saneren overtollige/storende verouderde routemarkeringen.

Pilot uitvoeren voor knelpunten paden en voorzieningen.

KERNTAAK 2: INFORMATIE EN COMMUNICATIE

Het Routebureau Utrecht informeert inwoners en bezoekers over de fiets, wandel en vaarmogelijkheden in de provincie Utrecht. Met duidelijke en actuele informatie en gerichte publiekscommunicatie worden recreatieve routes en de routenetwerken onder de aandacht gebracht.

Beheer
digitale
routedata

Kwaliteits-
controle van
routes en
content

Coördineren
informatie-
voorziening
over routes en
routenet-
werken

Stimuleren
route-
gebonden
buiten-
recreatie

Adviseren en
onder-
steunen
bij (product)
ontwikkeling
en marketing-
activiteiten

MEER WETEN?!

routebureau-utrecht.nl/informatie

Focus op informatievoorziening

Er wordt door onze inwoners steeds meer gefietst, gewandeld en gevaren. Er is een toenemende vraag naar lokale routes en behoefte aan complete en actuele informatie over de recreatieve mogelijkheden. Ook vraagt het gebruik van routenetwerken met knooppunten soms een extra toelichting. Door in te zetten op lokale informatievoorziening kunnen we inwoners goed informeren over de recreatiemogelijkheden in eigen woonomgeving.

Stimuleren gebruik routes en routenetwerken

Jaarlijks worden diverse fiets-, wandel- en vaarroutes 'in de etalage' gezet. Het Routebureau Utrecht werkt hierbij samen met partners zoals de Utrechtse destinatie marketing organisaties (DMOs) en Visit Utrecht Region, lokale en regionale media, uitgevers van special interest magazines of bloggers en vloggers. We sluiten overkoepelende partnerships, leveren themaroutes en informatie over routenetwerken, kaarten, teksten en beeldmateriaal.

Samenwerking communicatiecampagnes

In talloze campagnes spelen recreatieve routes een rol. Het Routebureau Utrecht draagt met advies en ondersteuning bij aan projecten van provincie Utrecht, gemeenten, destinatie marketing organisaties (DMOs) of andere organisaties. Als voorbeelden: de recreatieve profilering van de Waterlinies, Romeinse Limes of Kastelen & Buitenplaatsen, Visit Utrecht Region of de diverse fietsstimuleringsprojecten van provincie Utrecht en gemeenten. Zo wordt via diverse invalshoeken het gebruik van recreatieve routes gestimuleerd.

Productontwikkeling

Het Routebureau kan partners ondersteunen bij productontwikkeling (online/print). Hiervoor produceren en leveren we bouwstenen in de vorm van tekst, beeld of kaartmateriaal. Daarnaast kunnen we adviseren bij de productie van routeproducten zoals routefolders, reisgidsen of fiets-, wandel- of vaarkaarten, maar zijn hiervan zelf geen uitgever of distributeur.

Kaartendienst

Het Routebureau Utrecht beschikt over een recreatieve basiskaart van de gehele provincie Utrecht die doorlopend wordt geactualiseerd met data van routenetwerken, TOPs en voorzieningen. Vanuit deze basiskaart kunnen diverse (maatwerk) kaartproducties gedaan.

Online routeplatform

Centraal in de informatievoorziening staan het platform **routesinutrecht.nl** en de UBase. Vanuit deze database voor recreatie en toerisme van de provincie Utrecht, worden routes door ons beheerd en op diverse websites gepubliceerd. De routes worden aangevuld met aanbevolen startlocaties zoals toeristische overstappunten (TOP) en tips voor onderweg. De website is voor mobiel gebruik geoptimaliseerd en meertalig. Komend jaar besteden we extra aandacht aan digitale toegankelijkheid.

Met ruim een kwart miljoen jaarlijkse bezoekers is Routes in Utrecht een populair platform voor informatie over recreatieve mogelijkheden. Doorlopend ligt onze aandacht bij het aanvullen en verbeteren van routes per gemeente en het optimaliseren van informatie over bereikbaarheid en voorzieningen. Hiermee kunnen we inwoners beter informeren over recreatieve mogelijkheden in eigen omgeving.

Monitoring

Het online platform wordt constant gemonitord. Komend jaar besteden we meer aandacht aan de mogelijkheid statistieken en analyses te kunnen delen met deelnemers en partners en waar mogelijk te combineren met bevindingen vanuit (landelijk) onderzoek.

Activiteiten online informatievoorziening 2024

Doorlopend beheer en kwaliteitsbewaking digitale data en content van routes, netwerken en toeristische overstappunten (TOP) in UBase, t.b.v. routesinutrecht.nl en aangesloten websites van partners zoals Visit Utrecht Region en DMOs.

Aanvullen en verbeteren routes per regio, thema en gemeente en aanvullen met startpunten (o.a. TOPs), tips voor onderweg en praktische informatie.

Innovatie UBase en routemodule.

Technische en inhoudelijke verbetering website, met o.a. aandacht voor digitale toegankelijkheid

Analyseren statistieken en inzichten delen met deelnemers en partners.

KERNTAAK 3: ROUTEONTWIKKELING

Het Routebureau Utrecht werkt continu aan het verbeteren en ontwikkelen van de routenetwerken en thematische routes. Hiermee dragen we bij aan het versterken van het recreatieve hoofdnetwerk van de provincie Utrecht. De toenemende recreatiebehoefte en de hoge participatiegraad van wandelen, fietsen en waterrecreatie vraagt om solide netwerkstructuren en strategische doorontwikkeling.

Het Routebureau Utrecht is regelmatig als adviseur of sparringpartner betrokken bij beleid en ontwikkelingen van o.a. provincie Utrecht, gemeenten en landelijke belangenorganisaties. Enkele voorbeelden:

- Programma Recreatie en Toerisme (PR&T) 2022-2025 provincie Utrecht
- Verbetering Toeristische Overstappunten (TOP)
- Recreatieve benutting Waterlinies en Romeinse Limes
- Mobiliteitsprojecten provincie en gemeenten
- Afstemming landelijke organisaties, zoals Fietsplatform, Wandelnet, Waterrecreatie Nederland.
- Lokale visies recreatie & toerisme gemeenten.
- Overleg met terreinbeherende organisaties (Staatsbosbeheer, Utrechts Landschap, Natuurmonumenten) en particuliere grondeigenaren.
- Ontwikkeling van themaroutes voor gemeenten, DMOs of lokale initiatiefnemers.

Advisering en aanjagen routeontwikkeling

Er worden regelmatig bijzondere themaroutes ontwikkeld. Het Routebureau Utrecht adviseert bij diverse recreatieve (route)initiatieven van derden of neemt het initiatief voor ontwikkeling. Wij bewaken hierbij de uniformiteit en kwaliteit van bestaande routestructuren, stimuleren het gebruik van de routenetwerken en bevorderen een duurzame ontwikkeling van routes. Hierbij letten we op regionale spreiding en hebben een realistische visie op haalbaarheid, continuïteit en de borging van beheer en onderhoud.

Bij de ontwikkeling van recreatie in de provincie Utrecht zijn veel partijen betrokken en men weet ons goed te vinden voor advies. Dit is positief en vinden we belangrijk. De toenemende vraag om mee te praten of zelfs een uitgebreidere (coördinerende) rol te spelen bij ontwikkelingen vraagt ook een zorgvuldige inzet van de (beperkte) urencapaciteit. Hierdoor nemen wij primair een adviserende rol aan.

MEER WETEN?!

 routebureau-utrecht.nl/ontwikkeling

UITGELICHT

Bij enkele projecten en ontwikkelingen spelen we een grotere rol; zowel adviserend als ondersteunend nemen we deel in een stuur- en werkgroep en zijn we nauw betrokken bij de uitvoering.

Realisatie wandelroute-netwerk Utrecht oost

De provincie Utrecht realiseert in samenwerking met het Routebureau Utrecht en 13 deelnemende gemeenten een nieuw wandelroutenetwerk van ruim 1.000 km in het oosten van de provincie Utrecht: Utrechtse Heuvelrug, regio Amersfoort en delen van de Gelderse Vallei.

 routebureau-utrecht.nl/wandelroutenetwerk-utrecht-oost

Revisie wandelroutenetwerk Utrecht west

Vanaf 2014 zijn wandelroutenetwerken gerealiseerd in het Groene Hart, Utrecht-midden en Vijfheerenlanden. Veel bewegwijzering is verouderd en routeverbindingen moeten worden herzien. Ook is de wens om de staat van de paden, voorzieningen en het eigendom in kaart te brengen. In 2024 starten we met een verkenning.

 routebureau-utrecht.nl/wandelroutenetwerk-utrecht-west

Upgrade en revisie fietsroutenetwerk

Het recreatieve fietsroutenetwerk (fietsknooppuntensysteem) in de provincie Utrecht is verouderd en moet worden vervangen. Na een uitgebreide verkenning met alle gemeenten en fietsexperts vanuit zowel recreatie als mobiliteit is een vernieuwd fietsroutenetwerk ontworpen wat in 2024 wordt gerealiseerd.

 routebureau-utrecht.nl/fietsroutenetwerk

Verbetering Toeristische Overstappunten (TOP)

Door de jaren heen zijn 48 Toeristische Overstappunten (TOP) gerealiseerd in de provincie Utrecht. Er ligt echter een opgave om de samenhang, bekendheid, actuele informatie ter plaatse en de aansluiting op de routenetwerken te verbeteren. Het Routebureau Utrecht is nauw betrokken bij de coördinatie hiervan.

 routebureau-utrecht.nl/top

ORGANISATIE

Het Routebureau Utrecht is een samenwerking van alle gemeenten en de provincie Utrecht. Zij hebben hiervoor een convenant gesloten en zijn deelnemer en gezamenlijk 'eigenaar' van het Routebureau Utrecht.

Organisatie via provincie Utrecht

Het Routebureau Utrecht is sinds 2023 onderdeel van de provincie Utrecht. De deelnemers hebben hiervoor een dienstverleningsovereenkomst gesloten. Het Routebureau opereert als zelfstandige unit binnen het team Cultuur, Erfgoed, Recreatie (CER) en wordt door de provincie ondersteund met zaken zoals huisvesting, personeelszaken, financiën, inkoop etc. De activiteiten worden vanuit een beperkte formatie (3,5 fte) uitgevoerd door een klein, betrokken en slagvaardig team van routeprofessionals. Waar nodig, kan gebruik worden gemaakt van externe ondersteuning.

Afgelopen jaar was vooral een overgangsjaar met een vernieuwde start binnen de provincie Utrecht. Komend jaar besteden we aandacht aan het verder inrichten en/of optimaliseren van de (nieuwe) werkprocessen binnen de nieuwe organisatiestructuur.

De deelnemers hebben afgesproken de organisatievorm begin 2025 te evalueren. Deze evaluatie zullen we het komende jaar voorbereiden.

Netwerkversterking en communicatie

Het Routebureau Utrecht heeft afgelopen jaren een netwerk opgebouwd van diverse stakeholders: overheden, routeontwikkelaars, terreinbeheerders, landgoedeigenaren, marketingorganisaties, landelijke belangenorganisaties en routebureaus. We zijn het centrale aanspreekpunt in de provincie Utrecht en verbinder tussen partijen die zich bezighouden met recreatieve routes.

Om onze deelnemers en partners te informeren worden verschillende communicatiemiddelen ingezet. Naast het inhoudelijke jaarplan en jaarverslag kan men via onze website **routebureau-utrecht.nl** en via social media op de hoogte blijven van onze activiteiten.

In 2024 worden de website en het systeem van de nieuwsbrieven vernieuwd en kunnen deze technisch meeliften binnen de omgeving van de provincie Utrecht.

Routebureau-Utrecht.nl

Linkedin.com/company/routebureau-utrecht

X.com/routebureau (@routebureau)

Onze rol in de vrijetijdssector Utrecht

Fietsen, wandelen en varen zijn een belangrijk onderdeel van de vrijetijdsbesteding van inwoners en bezoekers. Met de inwonersgroei, toename van recreatiebehoefte en beperkte ruimte zullen we strategisch moeten samenwerken om recreatieve ontwikkeling duurzaam vorm te geven. Het spreiden van bezoekersstromen en de balans tussen natuur en recreatie zijn veelbesproken thema's. Het Routebureau Utrecht wil daarom proactief bijdragen aan een bredere strategische ontwikkeling van toerisme en recreatie in de provincie Utrecht.

Samenwerking Routebureaus in Nederland

De routebureaus en andere routebeheerders in Nederland hebben te maken met dezelfde of vergelijkbare activiteiten, kansen en uitdagingen. Door elkaar actief op te zoeken en kennis en ervaringen te delen kunnen we elkaar hierin versterken. In 2023 heeft Routebureau Utrecht al het initiatief genomen door het organiseren van een landelijke vakdag. Ook komend jaar willen we een actieve rol blijven spelen in het bevorderen van de samenwerking en onderlinge afstemming.

MEER WETEN?!

 routebureau-utrecht.nl/organisatie

Activiteiten organisatie 2024

Werkprocessen optimaliseren binnen provincie Utrecht.

Evaluatie organisatie voorbereiden (uitvoering begin 2025).

Uitwerken en voorbereiden activiteiten 2025 – 2026 (zie contouren meerjarenplan).

Vernieuwing website Routebureau-Utrecht.nl

CONTOUREN MEERJARENPLAN

Samen met dit jaarplan 2024 bieden we een vooruitblik op toekomstige ontwikkelingen en aandachtspunten die komende jaren van invloed zijn op onze kerntaken en activiteiten. Dit vormt mede de contouren voor ons jaarplan in 2025 en 2026 en de rol van het Routebureau Utrecht in de ontwikkeling van actieve buitenrecreatie in de provincie Utrecht.

Uitbreiding beheer routenetwerken

Het recreatieve hoofdrouthenetwerk in de provincie Utrecht is afgelopen tijd al uitgebreid met routenetwerken in Vijfheerenlanden (+ 175 km) en de Kromme Rijnstreek (+ 550 km). Hier komt in 2024 het nieuwe wandelrouthenetwerk Utrecht-oost (Utrechtse Heuvelrug, regio Amersfoort en de Gelderse vallei) van circa 1.000 km bij. Ook wordt gewerkt aan de revisie en/of uitbreiding van routenetwerken. Hiermee zal het aantal kilometer routenetwerken komende jaren verder toenemen. Dit is van invloed op alle activiteiten van het toekomstige routebeheer. Zowel de jaarlijkse inspectie en onderhoud, als het aantal meldingen en het oplossen van knelpunten zullen extra inzet vragen.

Ontwikkeling en innovatie

Het Routebureau Utrecht blijft ook komende jaren bijdragen aan het verbeteren en ontwikkelen van de routenetwerken en thematische routes. Bij enkele projecten spelen we een grotere rol; zowel adviserend als ondersteunend nemen we deel in een stuur- en werkgroep en zijn we nauw betrokken bij de uitvoering. Dit geldt al voor de ontwikkeling van wandelrouthenetwerk Utrecht-oost en de revisie van het fietsrouthenetwerk (fietsknooppuntensysteem). Komende jaren zien we voor het Routebureau Utrecht ook een nadrukkelijke rol bij de revisie van het wandelrouthenetwerk Utrecht west en bij de mogelijke revisie en uitbreiding van het sloepennetwerk.

Naast het ontwikkelen of reviseren van routenetwerken, willen we ons meer bezighouden met innovatie van routegebonden recreatie. Waar het recreatiegedrag van onze inwoners en bezoekers verandert, zal het gebruik van fiets-, wandel- en vaarroutes mee veranderen. We spelen hierbij graag een rol, zowel bij advies m.b.t. routeontwikkeling als in breder recreatiebeleid.

Advisering en aanjagen routeontwikkeling

Er worden regelmatig bijzondere themaroutes ontwikkeld. Het Routebureau Utrecht adviseert bij diverse recreatieve (route)initiatieven van derden of neemt het initiatief voor ontwikkeling. Wij bewaken hierbij de uniformiteit en kwaliteit van bestaande routestructuren, stimuleren het gebruik van de routenetwerken en bevorderen een duurzame ontwikkeling van routes. Hierbij letten we op regionale spreiding en hebben een realistische visie op haalbaarheid, continuïteit en de borging van beheer en onderhoud.

Bij de ontwikkeling van recreatie in de provincie Utrecht zijn veel partijen betrokken en men weet ons goed te vinden voor advies. Dit is positief en vinden we belangrijk. De toemende vraag om mee te praten of zelfs een uitgebreidere (coördinerende) rol te spelen bij ontwikkelingen vraagt ook een zorgvuldige inzet van de (beperkte) uren capaciteit. Hierdoor nemen wij primair een adviserende rol aan.

Versterking data en informatievoorziening

Goede actuele routedata en inzichten helpen bij het uitvoeren van onze kerntaken en het adviseren van onze deelnemers en partners. We willen daarom komende jaren nog meer inzetten op digitaal routebeheer en de kracht van data beter benutten. Dit draagt bij aan meer efficiency van het beheer en onderhoud en biedt input voor beleid en ontwikkeling.

Routes en paden

Naast data van de bewegwijzering van de routes, willen we meer informatie kunnen benutten over de padenstructuur waar de routenetwerken gebruik van maken. Zowel de technische aspecten als informatie over eigendom, afspraken over openstelling en het onderhoud van het pad en de voorzieningen.

Informatievoorziening versus promotie

Met onze kennis en data versterken we onze informatievoorziening over routemogelijkheden en richten we onze publiekscommunicatie op het stimuleren van actieve buitenrecreatie. Onze focus ligt op structurele informatievoorziening voor inwoners en bezoekers niet op marketing of promotie van een thema of toeristische regio, wat o.a. door de bestaatsmarketing organisaties (DMOs) wordt uitgevoerd. Uiteraard dragen we met kennis en kunde bij aan relevante themacampagnes of de ontwikkeling van routeproducten, maar hebben hier vooral een adviserende rol.

Vollediger aanbod routemogelijkheden

We bieden de inwoner en bezoeker graag een actueel en compleet overzicht van recreatieve mogelijkheden. Hiervoor breiden we onze informatievoorziening ook verder uit met andere recreatieve routevormen. Dit kan ook informatie zijn over routes die momenteel nog buiten ons beheer vallen, zoals bijvoorbeeld MTB-routes, klompenpaden, kanovaren, toervaart en ruiter-en menroutes.

Centraal routeloket

Het Routebureau Utrecht is voor onze deelnemers en partners het centrale aanspreekpunt voor routegebonden recreatie. Als centraal loket en verbinder tussen diverse partijen kunnen we ook een rol spelen bij andere routevormen. Wat de invulling van deze rol kan zijn vraagt een zorgvuldige aanpak en transparante afstemming met betrokken partijen. Uitgangspunten zijn het ontzorgen van onze deelnemers en het dienen van het provinciale brede recreatiebelang. Door onze deelnemers zijn een aantal onderwerpen benoemd¹ om nader te verkennen.

Klompenpaden

De klompenpaden zijn lokale wandelroutes over boerenland en landgoederen in Utrecht en Gelderland. De routes gaan zoveel mogelijk over onverharde paden en historische tracés. De klompenpaden in de provincie Utrecht worden ontwikkeld en beheerd door Landschap Erfgoed Utrecht. Hiervoor zijn individuele afspraken met gemeenten en de provincie Utrecht gemaakt (steunpunt klompenpaden). Gezamenlijk verkennen we een model de klompenpaden collectief te organiseren en financieren. Hierbij richten we ons op een inhoudelijke samenwerking, waarbij elke organisatie eigen expertise op het gebied van routes en paden meebrengt.

Toeristische overstappunten (TOP)

Door de jaren heen zijn 48 Toeristische Overstappunten (TOP) gerealiseerd in de provincie Utrecht. Er ligt komende jaren een opgave om de samenhang, bekendheid, actuele informatie ter plaatse en de aansluiting op de routenetwerken te verbeteren. Samen met de provincie Utrecht en gemeenten werken we aan een streefbeeld m.b.t. de functie van de TOP en andere startlocaties. Komende jaren willen we betrokken blijven bij de verbetering van de TOPs. Allereerst is dit vooral een coördinerende en adviserende rol. Daarnaast verkennen we de opties voor het centraal organiseren van het beheer en onderhoud en de kwaliteitsbewaking.

Organisatie

Het Routebureau Utrecht is een samenwerking van alle gemeenten en de provincie Utrecht. Verbreding of aanpassing van onze kerntaken verloopt daarom altijd via het bestuurlijke en/of ambtelijke overlegorgaan van het Routebureau Utrecht conform huidige afspraken.

Organisatorisch is het Routebureau Utrecht sinds 2023 ondergebracht bij de provincie Utrecht. Verandering van ons takenpakket moet ook operationeel mogelijk en haalbaar zijn, o.a. met het oog op de huidige formatie en beschikbare capaciteit. Doorontwikkeling van het Routebureau Utrecht pakken we dan ook stap voor stap op, zodat we de impact kunnen monitoren en het werkbaar blijft.

¹De contouren meerjarenplan en genoemde verbreding van onze kerntaken en activiteiten zijn gebaseerd op de resultaten van de eerder uitgevoerde tussentijdse evaluatie (Bureau voor ruimte & vrije tijd, augustus 2021), individuele gesprekken en afstemming in het ambtelijk overleg van juni en september 2023.

